

Список використаних джерел

1. Звіт про проведену оцінку результатів виконання заходів, передбачених антикорупційною програмою Генеральної прокуратури України на 2018 рік / [Електронний ресурс] Режим доступу : <file:///C:/Users/xxx/Downloads/305-593-1-SM.pdf>.

2. Кісілюк Е.М. Службова особа як суб'єкт корупційних злочинів /Е.М.Кісілюк //Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції: зб. тез доп. V Міжнар. наук.практ. конф. (31 берез. 2017 р., м. Харків /МВС України, Хар ків. нац. унт внутр. справ; Кримінол. асоц. України. – Харків: ХНУВС, 2017. – С. 95.

3. Корупція в судах заважає економічній конкуренції – А. Ситник. [Електронний ресурс] Режим доступу : <https://nabu.gov.ua/novyny/korupciya-v-sudah-zavazhaye-ekonomichniy-konkurenciyi-asytnyk>.

Драган Дмитро Миколайович,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
ННІ № 1 Національної академії внутрішніх
справ

Науковий керівник: професор кафедри
кримінології та кримінально-виконавчого
права Національної академії внутрішніх
справ, кандидат юридичних наук, доцент
Левченко Ю. О.

ЗАПОБІГАННЯ ТЕРОРИСТИЧНИМ ЗАГРОЗАМ В УКРАЇНІ

В умовах сьогодення, в політичній, економічній, воєнній, соціальной, правоохоронній та інших сферах нашої держави склалася надскладна ситуація через максимально широкий спектр реальних загроз національній безпеці, однією з яких є загроза міжнародного і внутрішнього тероризму.

Терористичні акти дедалі частіше спрямовані на масові людські жертви, спричиняють руйнування матеріальних і підриг духовних цінностей, провокують війни, недовіру та ненависть між соціальними, національними і релігійними групами, що сприяє виникненню і поглибленню системних криз.

Так сучасний тероризм, асоціюється насамперед з ісламськими фундаменталістами, яких підтримують радикальні режими Близького Сходу. Терористичні організації ісламістів орудують у міжнародних маштабах, використовуючи сучасні досягнення у сферах зв'язку, транспорту, озброєнь, і є джерелами загрози для життя величезної кількості людей (вибухи в Нью-Йорку, Мюнхені, Кабулі, Стамбулі, серія терактів в Парижі, знищення пасажирського літака авіакомпанії

«Когалимавіа» над Синайським півостровом та ін.) [1]. Кількість загиблих та жертв таких жахливих подій сягає десятки, сотні та тисячі невинних людей.

За прогнозами фіхівців зарубіжних розвідувальних служб – кількість та характер основних чинників, що породжують терор у сучасному світі, не зміниться упродовж найближчих 15 років, а основна частина терористичних угруповань складатиметься з представників радикально налаштованих ісламістських організацій [2].

Відродження ісламської самоідентифікації призведе до створення широкої мережі поширення радикальної ідеології ісламу в Східній Європі, а також у Центральній і Південно-Східній Азії. Ці процеси супроводжуватимуться поглибленням солідарності серед мусульман, які ведуть боротьбу в Палестині, Чечні, Іраку, Афганістані, Кашмірі, Філіппінах та ін. Глобальна боротьба з терором і розвиток інформаційних технологій змусять терористів істотно змінити організаційні форми своєї діяльності. До 2020 року, на думку експертів, світовий тероризм буде відмічатися збільшенням терористичних угруповань, осередків, індивідуальних бойовиків, які через Інтернет та інші електронні системи майбутнього отримуватимуть навчальні матеріали, керівні вказівки, фінансові кошти для проведення акцій. Для фінансування терористичних актів і закупівлі необхідних для цього зброї та інших матеріальних засобів, як і раніше, використовуватимуть неформальні фінансові структури [1].

Усі спроби західних спецслужб припинити таку банківську діяльність на території своїх держав не мали успіху, оскільки банківські операції в подібних банківських системах засновані на довірі, тому їх зазвичай не документують і проводять, не використовуючи електронних засобів, через що відстежити грошові потоки практично неможливо. Особливу тривогу у фахівців викликає можливість появи в арсеналі бойовиків компонентів біологічної, хімічної та ядерної зброї. Підставою для занепокоєння може слугувати інформація про зростання активності бойовиків ісламістських угруповань з пошуку доступу до зброї масового ураження [2].

Ще однією загрозою є те, що тероризм нового часу перетворюється на явище глобального характеру через здатність використовувати досягнення технічного прогресу як у частині озброєності виконавців, так і при виборі об'єктів здійснення терористичних акцій.

Разом з тим, на думку вчених-експертів, міжнародні терористичні організації досі мають змогу використовувати територію України як транзитну територію для проникнення до країн Західної Європи, переховування своїх членів, створення бізнесових структур

для фінансового забезпечення своєї діяльності, спроб придбання зброї та інших засобів ураження [3; 4; 5].

В Україні є проблема загроз тероризму, внутрішні першопричини якої слід шукати в політичній, економічній, соціальній сферах. Водночас, за висновками вітчизняних експертів, нині для України найімовірнішими та найнебезпечнішими є виклики й потенційні загрози, спричинені міжнародно-державним тероризмом. Зокрема, до 2014 року Україну зараховували до країн з найменшим ризиком у цій сфері, а тероризм як соціальне явище в нашій державі тоді мав вияви, характерні для початкової стадії його розвитку. Проте з початку бойових дій на Донбасі та анексії Криму ситуація в Україні докорінно змінилася [6]. Підтвердженням цьому можуть слугувати численні повідомлення ЗМІ про вибухи та вбивства з використанням вогнепальної зброї, що трапилися в зоні АТО, Києві, Одеській, Харківській та інших областях України, а також майже щоденні звіти СБУ про виявлені на території нашої держави сховища (так звані «закладки») з вибухівкою, зброєю та боеприпасами.

Отже, в умовах зростання кількості терористичних актів та організованої злочинності як в світі так і в Україні, враховуючи невтішними погрози фахівців з даного питання, сьогодні найбільшу небезпеку становить злиття цих двох негативних процесів. Тому особливої актуальності набуває боротьба з організованим тероризмом, найбільш типовими формами якого є створення терористичної групи чи терористичної організації.

Правову основу боротьби з тероризмом в Україні становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України, Закон України «Про боротьбу з тероризмом», інші закони України, Європейська конвенція про боротьбу з тероризмом, Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму, інші міжнародні договори України, згоду на обов'язковість яких надала Верховна Рада України.

На нашу думку, з метою успішної боротьби з тероризмом необхідне чітке і несуперечливе антитерористичне законодавство. З метою реалізації антитерористичної політики наша держава повинна надалі активно підтримувати заходи світової спільноти в боротьбі з цим явищем, дотримуватися взятих на себе зобов'язань, сприяти тісній співпраці спеціальних органів з подібними структурами інших країн, уніфікувати законодавчу базу на основі міжнародних норм, обрати принципову позицію засудження будь-яких форм тероризму.

Серед першочергових системних заходів запобігання тероризму в Україні можна визначити: мінімізацію соціально-економічних та корупційних чинників; створення системи соціально-психологічної

реабілітації та адаптації осіб, які перебували в зоні бойових дій; упровадження системи захисту об'єктів, вразливих з диверсійно-терористичного погляду; посилення кримінального законодавства протидії терористичній діяльності; реформування системи аналітичного забезпечення антитерористичної діяльності; упровадження європейського досвіду підготовки кадрів у цій сфері; розроблення й упровадження на державному рівні системи професійної та ефективної протидії спецпропаганди проти України; удосконалення системи міжнародного співробітництва, інтеграцію української безпекової системи з європейським простором безпеки та юстиції; посилити інформаційний обмін і співпрацю вітчизняних силових відомств (МО України, СБУ, МВС України, Генеральної прокуратури, АДПСУ, Інтерполу та ін.), що беруть участь у боротьбі з тероризмом, для підвищення ефективності їх взаємодії і координації під час проведення спільних контртерористичних операцій.

Список використаних джерел

1. Ткач В.Ф. Сучасний тероризм: тенденції, вияви, виклики та загрози для України // Стратегічні пріоритети, № 3 (36), 2015 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nationalsecurity.ru/library/00016future.htm>.
2. Отчет Национального совета по разведке США – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nationalsecurity.ru/library/00016future.htm>.
3. Majboroda V. K. Vstupne slovo / V. K. Majboroda // Derzhavna polityka u sferi zapobi hannya teroryzmu: mizhnarodnyj dosvid i joho aktualnist dlya Ukrayiny : [zb. mater. nauk.-prakt. konf.], Kyiv, 31 zhovt. 2008 r. – K. : Intertekhnolohiya, 2008. – S. 6–7.
4. Modzhoryan L. A. Teroryzm: pravda i vyhadky / L. A. Modzhoryan. – K. : Politydav Ukrayiny, 1985. – 175 s.
5. Obshhie tendencii islamskogo politicheskogo processa v mire. Retrieved from <http://www.easttime.ru/section>.
6. *Оцінювання та управління ризиками у сфері протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні: кримінологічний моніторинг, тактичний аналіз та використання відкритих джерел* / І. М. Гриненко, Д. М. Прокоф'єва – Янчиленко, Б. В. Сокруг. – К. : ВІТЕ, 2015. – 18 с.